

керівництва будь-якого підприємства. Проте недосконалість нормативно правової бази регулювання діяльності фінансових ринків та специфічність економіки нашої країни лише загострюють проблеми досягнення фінансової безпеки та належного рівня фінансової стійкості підприємств.

**Список використаних джерел:**

1. Мартюшева Л. С., Петровська Т. Е., Трихліб Н. І. Фінансова безпека підприємства як самостійний об'єкт управління // Научно-технический сборник, Коммунальное хозяйство городов, 2006. – №71. – С. 235–238.

2. Основы экономической безопасности. (Государство, регион, предприятие, личность) / Под ред. Е. А. Олейникова. – М., 1997. – 288 с.

3. Ареф'єва О. В. Економічні основи формування фінансової складової економічної безпеки/ О. В. Ареф'єва, Т. Б. Кузенко// Актуальні проблеми економіки. - 2010. - № 1 (91). - С. 98-103.

4. ЗУ "Про національну безпеку України" Відомості Верховної Ради (ВВР), 2018, № 31, ст.241.

5. Мельник С. І. Фінансова безпека підприємства: сутність та сучасні проблеми забезпечення [Електронний ресурс] / С. І. Мельник // Проблеми системного підходу в економіці. - 2019. - Вип. 1(2). - С. 7-12. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/PSPE\\_print\\_2019\\_1\(2\)\\_3](http://nbuv.gov.ua/UJRN/PSPE_print_2019_1(2)_3).

6. Лиса О. В. Фінансова безпека суб'єктів господарювання в сучасних умовах// Тернопільський національний економічний університет; редкол.: О. В. Ярошук (голов. ред.) та ін. – Тернопіль: Видавничо-поліграфічний центр Тернопільського національного економічного університету «Економічна думка», 2016. – Том 26. – No 1. – С. 58-64. – ISSN 1993-0259.

**Гаврилюк В.А., студент**  
**Науковий керівник: Борисюк О.В.,**  
к.е.н., доцент  
Східноєвропейський національний  
університет ім. Лесі Українки, м. Луцьк, Україна

## **РИЗИКИ КАДРОВОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА**

Актуальною проблемою при створенні будь-якої організації є забезпечення кадрової безпеки підприємства. Кількість і масштаб економічних злочинів невинно зростають, а найбільш поширеними і небезпечними злочинами є «злочини» менеджерів і працівників організації, так як саме у співробітників підприємства є доступ до, практично всіх, активів підприємства, економічної інформації (і так далі), і саме співробітники можуть завдати економічної шкоди підприємству, до того ж, виявити такий «злочин», практично, не надається можливим. Таким чином, найважливішою проблемою підприємств кожної економічної галузі України є забезпечення економічної кадрової безпеки, з метою управління корпоративними ресурсами для ефективної (беззбиткової) роботи підприємства.

Кадрова безпека підприємства - це процес запобігання негативних впливів на економічну безпеку підприємства за рахунок ліквідації або зниження ризиків і загроз, пов'язаних з персоналом, його інтелектуальним потенціалом і трудовими відносинами в цілому [1, с. 44].

На управління персоналом, з метою забезпечення економічної кадрової безпеки, можуть впливати [2]:

- зовнішні (конкуренти) і внутрішні (зловмисні дії співробітників) фактори (по відношенню до підприємства);
- ненавмисні і навмисні (з боку особи, яка вчиняє злочин);
- корисливі (з метою отримання вигоди (крадіжки, вимагання)) і некорисливі (внаслідок недбалого ставлення).

Тому основною метою забезпечення кадрової безпеки є визначення можливих ризиків і загроз та пошук можливих шляхів зведення їх до мінімуму.

Можливими ризиками для підприємства при цьому можна назвати:

- фінансові ризики (виникають в результаті крадіжок, розкрадань, вимагання - пов'язані з втратою грошових коштів) [3, с.179];
- інформаційні ризики (виникають в результаті шпигунства і т.п. - пов'язані з витоком інформації);
- матеріально-технічні ризики (виникають в результаті розкрадання або навмисних поломок - пов'язані з втратою обладнання або об'єктів матеріально-технічної бази) [4, с.270];
- моральні ризики (виникають при поширенні достовірної або помилкової інформації - пов'язані з нанесенням моральної шкоди співробітникам або підприємству в цілому);
- кваліфікаційні ризики (виникають в результаті втрати або недоотримання працівниками знань, умінь і навичок в процесі підвищення кваліфікації);
- кадрові ризики (виникають в результаті втрати цінних співробітників, через звільнення, переманювання, хвороби або смерті).

Для того щоб знизити всі ризики до мінімуму, для забезпечення належного рівня безпеки необхідно користуватися такими принципами кадрової політики [5, с.52]:

- безперервність - в роботі економічної безпеки не повинно виникати «пауз», забезпечення безпеки повинно здійснюватися в будь-який час, за будь-яких як зовнішніх, так і внутрішніх загроз;
- комплексність - використання всіх можливих заходів на досягнення безпеки фінансових, матеріальних, інформаційних і кадрових ресурсів;
- своєчасність - передбачає визначення завдань, і пропозиція необхідного комплексу заходів щодо їх вирішення в конкретні терміни;
- законність - забезпечення безпеки: методи виявлення ризиків і попереджувальні заходи не повинні суперечити вітчизняному законодавству .
- активність - наполегливе забезпечення безпеки з використанням всіх наявних засобів;
- універсальність - забезпечення таких заходів і проведення таких заходів, які дають результат незалежно від сфери застосування;
- економічна доцільність - зіставлення витрат на забезпечення економічної безпеки з можливими збитками;
- конкретність і надійність - визначення конкретних видів ресурсів для забезпечення безпеки;

- професіоналізм - реалізація заходів безпеки повинна здійснюватися фахівцями, при цьому рівень їх підготовленості повинен зростати, а заходи щодо забезпечення безпеки вдосконалюватися.

Таким чином, кадрова безпека є елементом економічної безпеки будь-якого підприємства. Вона повинна бути націлена на роботу з співробітниками підприємства, на встановлення трудових і етичних відносин, які можна було б охарактеризувати беззбитковими. У кожній компанії повинен бути розроблений і впроваджений дієвий комплекс заходів щодо забезпечення даного виду безпеки. І цей комплекс заходів щодо забезпечення кадрової безпеки, в першу чергу, повинен бути спрямований на знаходження і застосування дієвих методів по мінімізації ризиків і загроз з боку співробітників.

**Список використаних джерел:**

1. Мехеда Н.Г., Маренич А.І. Соціально-мотиваційні складові кадрової безпеки. *Фінансовий простір*. 2012. № 2(6). С. 38–45.
2. Мирющенко А.Л. Сущность кадровой безопасности. URL: <http://kadry.usoz.ru/publ/8-1-0-6>.
3. Швець І.Б. Економічна безпека в управлінні персоналом. *Наукові праці ДонНТУ*. Серія: економічна. Випуск 36-1. Донецьк. 2009. С. 179-184.
4. Борисюк О. В. Основні загрози фінансової безпеки України. *International Scientific-Practical Conference Modern Transformation of Economics and Management in the Era of Globalization: Conference Proceedings*. January 29, 2016. Klaipeda: Baltija Publishing. 270-271 p.
5. Карлін М. І. Борисюк О. В. Управління державними фінансами: посібник / М.І. Карлін, О. В. Борисюк. Луцьк : ПП Іванюк, 2013. 273 с.

**Гірняк Н.Б.**, студентка

**Науковий керівник: Герасименко О.В.**,

к.е.н., доцент Львівський національний університет  
імені Івана Франка, м. Львів, Україна

## **АНАЛІЗ СТАНУ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ**

Однією з важливих умов ефективного функціонування і розвитку підприємства є аналіз та забезпечення його фінансово-економічної безпеки. Вона забезпечується певним станом наявних ресурсів підприємства, за якого гарантуються найбільш ефективно їх використання та запобігання негативному впливу зовнішніх і внутрішніх загроз (дестабілізуючих факторів).

Найбільш повноцінним та прийнятним визначенням суті фінансово-економічної безпеки є такий стан функціонування, за якого підприємство і його продукція є конкурентоспроможними на ринку та одночасно гарантується: найбільш ефективно використання ресурсів, інтелектуального та кадрового потенціалу; стабільність функціонування, стійкість та прогресивність розвитку; можливість протидіяти негативним впливам зовнішнього і внутрішнього середовища його функціонування. На сучасному етапі розвитку концепції фінансово-економічної безпеки значна увага приділяється методикам її оцінювання на національному рівні, але на рівні підприємства не вироблено